

«Μαμά, δε θέλω να διαβάσω»

Η νέα γενιά μαμάδων και μπαμπάδων

μεγάλωσε με ένα στόχο. Να τελειώσουν το πανεπιστήμιο και να βρουν μια καλή δουλειά. Οι περισσότεροι κατάφεραν να ολοκληρώσουν μόνο το πρώτο μέρος του στόχου. Παρόλα αυτά, συνεχίζουν να πιέζουν τα παιδιά να κάνουν το ίδιο, να πετύχουν στις πανελλήνιες, να πάρουν όλα τα πτυχία τους για να μπορέσουν να βρουν μια καλή δουλειά. Μα είναι τελικά αυτός ο μόνος δρόμος προς την επιτυχία;

Πρώτος στόχος δεν είναι να είμαστε ευτυχισμένοι; Πρώτος στόχος δεν είναι να κάνουμε αυτό που αγαπάμε; Η ερώτηση που απαντήσαμε στο σχολείο ήταν «Τι θέλεις να γίνεις όταν μεγαλώσεις;», και μεγαλώνοντας, ξεχάσαμε τις απαντήσεις που είχαμε δώσει τότε. Και τώρα, οι περισσότεροι βρίσκονται από την άλλη πλευρά. Έγιναν οι άνθρωποι που θεωρούν επιτυχία έναν αριθμό πάνω σε μια κόλλα χαρτί... Στην αρχή ο βαθμός του σχολείου και λίγο αργότερα το ποσό στο χαρτί της μισθοδοσίας. Και κάπου στην πορεία, ανάμεσα στα νούμερα, ανάμεσα στα χαμένα και στα κερδισμένα όνειρα, σε αυτά που ελπίζαμε ότι θα κάνουμε και σε αυτά που κάναμε, κάποιος έγινε γονείς. Και θέλουν τα παιδιά τους να πετύχουν, θέλουν έναν μεγάλο βαθμό πάνω σε μια κόλλα χαρτί. Μια ελπίδα ότι το παιδί θα έχει όλα τα θεμέλια για να πετύχει μετά το σχολείο και κανένα εμπόδιο δε θα το σταματήσει. Και γίνονται οι ίδιοι οι γονείς το εμπόδιο στην ευτυχία του.

Τι γίνεται, όμως, όταν το παιδί δε διαβάζει; Όταν το παιδί δεν προσέχει; Τι κάνει ο καθηγητής; Τι κάνει ο μαθητής; Τι κάνει η μαμά και ο μπαμπάς;

Ως καθηγήτρια, η πρώτη αντίδρασή μου, όταν βλέπω ένα παιδί να μη θέλει να διαβάσει, είναι να το πάρω με το καλό. Να του αλλάξω λίγο κατεύθυνση, να μην το πιέσω και τόσο πολύ. Και οι βδομάδες περνάνε κι εμείς δεν προχωράμε και το παιδί συνεχίζει να μη διαβάζει. Μετά δείχνω λίγο πιο σκληρό πρόσωπο. Αρχίζω να βάζω τιμωρίες, να φωνάζω. Και τότε είναι που θυμάμαι πώς είναι να είσαι παιδί. Μπαίνω στη θέση του, αντιλαμβάνομαι πως φεύγοντας θα χαίρεται που έφυγα και θα νιώθει αποστροφή στην ιδέα να ξαναπάω πίσω. Μιλάω με τη μαμά, ρωτάω πώς τα πάει στο σχολείο. Συνήθως σχολείο και ιδιαίτερα ή φροντιστήρια έχουν παράλληλη

πορεία, οπότε η απάντηση ποτέ δεν αποτελεί έκπληξη. Άλλες μαμάδες φωνάζουν, άλλες αγχώνονται, άλλες πελαγώνουν κι άλλες με ρωτούν τι να κάνουν.

Πώς πρέπει, λοιπόν, να αντιμετωπίσει ο γονιός ένα παιδί που δε διαβάζει; Πότε πρέπει να ανησυχήσει; Και τελικά, πρέπει να ανησυχήσει; Υπάρχει λύση; Είναι μία και λειτουργεί για όλα τα παιδιά; Επιβράβευση ή τιμωρία; Σιωπή ή φωνή;

~ **Ζωή Μακρή/ Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας**

—

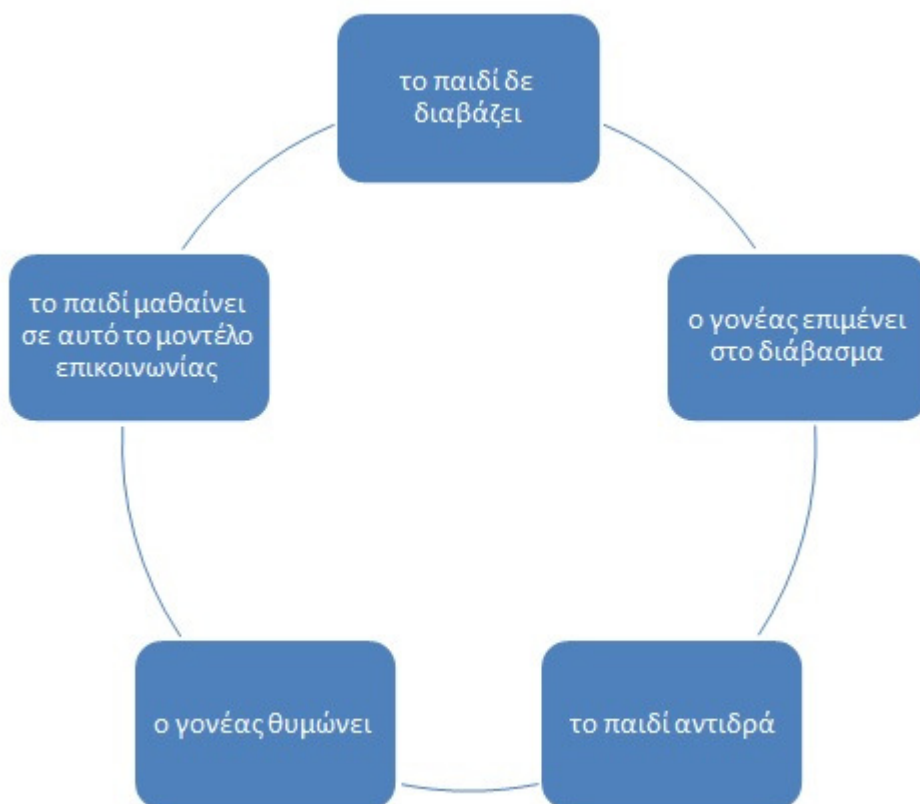
Διαβάζοντας το κείμενο της Ζωής θυμήθηκα εκείνη την παλιά ιστορία που μάθαμε από τις γιαγιάδες μας για τη μάνα κουκουβάγια που βρίσκει το παιδί της το ομορφότερο, το καλύτερο και το εξυπνότερο του κόσμου. Το ερώτημα που γεννιέται είναι τι γίνεται όταν τα παιδιά έρχονται να διαψεύσουν τις προσδοκίες μας.

Τα παιδιά γίνονται οι δικές μας προβολές. Μέσα από τη συμπεριφορά τους εκφράζεται ο τρόπος ζωής της οικογένειας, οι προτεραιότητες, οι ανάγκες και τα συναισθήματα. Μέσα από τις επιλογές τους καθρεφτίζονται συχνά οι ίδιοι οι γονείς. Έτσι, ακόμα κι αν εμείς όταν ήμαστε παιδιά νιώθαμε αποστροφή για το διάβασμα και το σχολείο, **το να είναι τα παιδιά μας καλοί μαθητές** γίνεται θέμα υψίστης σημασίας, καθώς ασυνείδητα **μεταφράζεται στο ότι εμείς αποτελούμε καλούς γονείς.**

Μόνο που κάθε παιδί έχει τη μοναδικότητά του. Μιλώντας με γονείς και εκπαιδευτικούς το αίτημα που εκφράζεται είναι «πώς θα κάνω το παιδί μου να διαβάσει;». Σπάνια το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο γιατί ένα παιδί, **που η τάση του να μάθει είναι έντονη, αρνείται να διαβάσει**. Το αποτέλεσμα είναι

να εστ
τις πρ
γέφυρα

ούσουμε»
εκείνη τη
ιος κύκλος

ξεκινά.

Ένας κύκλος **που μαθαίνει στα παιδιά πως το να μη διαβάζουν είναι ένας τρόπος να κερδίζουν την προσοχή των γονιών τους**, να επικοινωνούν μαζί τους με έναν τρόπο, ακόμα κι αν χαρακτηρίζεται από αρνητικό πρόσημο.

Στην πράξη, λοιπόν, όταν ένα παιδί αρνείται να διαβάσει, πριν θυμώσουμε, είναι σημαντικό **να καταλάβουμε γιατί**: μπορεί να μην ξέρει τον τρόπο, μπορεί να δυσκολεύεται στη συγκέντρωση, μπορεί να είναι κουρασμένο, μπορεί να μην καταλαβαίνει αυτό που προσπαθεί να μάθει, μπορεί απλώς να αντιδρά στη δική μας πίεση. Κάθε πιθανή απάντηση συνοδεύεται και από μία διαφορετική αντιμετώπιση. Έτσι, για παράδειγμα, σε ένα παιδί που δεν συγκεντρώνεται χρειάζεται να φτιάξουμε ένα περιβάλλον μελέτης απομονωμένο από πολλά ερεθίσματα και να δίνουμε κάθε φορά μικρές και σαφείς οδηγίες. Από την άλλη σε ένα παιδί που απλώς αντιδρά, είναι σημαντικό να κάνουμε ένα βήμα πίσω, επιτρέποντάς του να κάνει τη δική του επιλογή, να βρει το προσωπικό του κίνητρο

για μάθηση.

Το κοινό σημείο σε κάθε προσέγγιση είναι **ο σεβασμός στην ανάγκη του παιδιού**. Η **ενεργή ακρόαση** και η **ενσυναίσθηση** βοηθούν στο χτίσιμο μιας λειτουργικής επικοινωνίας μαζί του. Σκοπό αποτελεί το να καταφέρει το παιδί να φρουρεί τα όνειρά του. Το σχολικό διάβασμα αποτελεί έναν από τους δρόμους αλλά όχι τον μοναδικό. Ο γονέας οφείλει να πάρει το παιδί του από το χέρι να εξερευνήσουν μαζί όλους τους πιθανούς δρόμους. Όχι σαν επιβολέας εξουσίας αλλά σαν εκείνο τον πολύτιμο βοηθό, που μαζί του το παιδί θα νιώσει την ασφάλεια και τη σιγουριά να πειραματιστεί και να ανοίξει τα φτερά του.

Αθηνά Παπαδοπούλου, Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπεύτρια
(Δραματοθεραπεύτρια)

Πηγές: mythia-therapy.gr - antikleidi.com